

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach**

Kielce, dnia sierpnia 2011 r.

**Pani
Julia Mirecka
Kierownik
Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie
27-500 Opatów
ul. Sienkiewicza 17**

LKI-4112-01-03/2011

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach przeprowadziła w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opatowie (*Centrum*) kontrolę prawidłowości sprawowania nadzoru nad działalnością Domu Pomocy Społecznej w Zochcinku (*DPS*), w zakresie funkcjonowania Warsztatu Terapii Zajęciowej (*WTZ*). Kontrolą objęto latach 2008 – 2011 (do 30 kwietnia).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 29 lipca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Kierownik niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia sprawowanie przez *Centrum* nadzoru w zakresie objętym kontrolą. Ocenę tę uzasadniają stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości, w tym w szczególności:

- ogólnikowe określenie w *Regulaminie organizacyjnym* zasad prowadzenia nadzoru nad działalnością *WTZ*;
- przeprowadzanie kontroli funkcjonowania *WTZ*, nie w pełni uwzględniających zagadnienia wymagane § 22 w ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej²;
- niewyrażanie opinii o prowadzonej przez *WTZ przy DPS w Zochcinku* działalności rehabilitacyjnej, w ramach opiniowania rocznego *Sprawozdania z działalności warsztatu*.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. Nr 63, poz. 587 ze zm.

W *Centrum* nie zapewniono funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, spełniającej standardy określone w komunikacie Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych³, pomimo obowiązku wynikającego z art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴, w tym dotyczącej właściwego nadzoru sprawowanego przez *Centrum* nad działalnością *WTZ*.

1. Statut *Centrum*, uchwalony przez Radę Powiatu Opatowskiego w dniu 28 czerwca 2006 r. stanowił w § 5 ust. 1, że do działań *Centrum* należy (...) *wspieranie działań nadzoru starosty nad działalnością rodzinnej opieki zastępczej, domów pomocy społecznej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, warsztatu terapii zajęciowej oraz innymi formami specjalistycznego poradnictwa*. W Statucie nie określono, na czym ma polegać wspieranie nadzoru Starosty.

W obowiązującym od dnia 9 lipca 2003 r. *Regulaminie organizacyjnym*, w sposób ogólnikowy określono zasady prowadzenia nadzoru nad działalnością *WTZ*. Zgodnie z § 15 *Regulaminu*, *Centrum* zostało zobowiązane do wykonywania zadań na rzecz pomocy osobom niepełnosprawnym, w tym dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatu terapii zajęciowej.

Kierownik *Centrum*, zgodnie z obowiązującą od 1 lipca 1999 r. kartą zadań, został zobowiązany do prawidłowego organizowania i kierowania całokształtem prac jednostki, a w szczególności wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych⁵. Do zakresu obowiązków i odpowiedzialności specjalisty pracy socjalnej *Centrum* należało m.in. prowadzenie spraw związanych z dofinansowaniem kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej oraz sprawowanie nadzoru nad działalnością *WTZ*.

W ocenie NIK, funkcjonująca w *Centrum* kontrola zarządcza, nieuwzględniająca w pełni standardów kontroli, określonych w ww. komunikacie Ministra Finansów, nie zapobiegła występowaniu dowolności rozumienia przez pracowników *Centrum*, istoty i sposobu sprawowania nadzoru, do którego wykonywania byli zobowiązani w zakresie objętym niniejszą kontrolą.

Kontrola ustaliła, że w ramach sprawowanego nadzoru nad funkcjonowaniem *WTZ*, pracownicy *Centrum* m.in. uczestniczyli w uroczystościach organizowanych przez DPS lub *WTZ* z okazji uroczystych wigilii, jubileuszy DPS i *WTZ*. Sporadycznie odbywały się wizyty pracowników *Centrum* w sprawach oglądu pracy jednostki oraz zagospodarowania otoczenia.

2. W latach 2008 - 2010, *Centrum* przeprowadzało corocznie kontrolę działalności *WTZ* w Zochcinku, zgodnie z postanowieniami art. 10b ust. 6a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych. Kontrole przeprowadzono na podstawie posiadanych upoważnień i w zakresie zatwierdzonym przez kierownika *Centrum*, zgodnie z § 22 w ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie warsztatów terapii zajęciowej.

³ Dz. Urz. MF Nr 15, poz. 84.

⁴ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721.

Analiza dokumentacji przeprowadzonych kontroli wykazała, że w ramach przeprowadzonej w 2010 r. kontroli nie planowano i nie kontrolowano działalności WTZ w zakresie:

- prawidłowości zatrudnienia i kwalifikacji kadry warsztatu;
- zgodności postanowień umowy ze stanem faktycznym;
- prawidłowości realizacji planu działalności warsztatu i indywidualnych programów rehabilitacji.

Obowiązek przeprowadzania kontroli w ww. zakresie został określony w § 22 ust. 2 pkt 4, 5 i 7 rozporządzenia w sprawie warsztatów terapii zajęciowej.

3. Zatwierdzone przez Panią Kierownik zakresy kontroli działalności WTZ, przeprowadzonych w ww. okresie przez upoważnionych pracowników *Centrum*, nie były w pełni realizowane lub realizowano je w sposób, który zdaniem NIK, nie zapewniał możliwości dokonania oceny kontrolowanej działalności, w zakresie przewidzianym w § 22 w ust. 2 ww. rozporządzenia. Między innymi:

- w 2008 r. w ramach kontroli prawidłowości wykorzystania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (*Fundusz*), zbadano wydatki na zakup materiałów dla poszczególnych pracowni, które stanowiły niespełna 1% wszystkich wydatków WTZ w tym roku, a w 2009 r. nie badano w ogóle prawidłowości wykorzystania środków *Funduszu*;
- w protokole z kontroli przeprowadzonej w 2010 r. mylnie stwierdzono, że ocenie poddano plan kosztów działalności WTZ na 2010 r., gdy tymczasem zapis ten dotyczył konieczności składania w *Centrum* do 5 grudnia br. propozycji wszelkich przesunięć w planie finansowym;
- w kontroli przeprowadzonej w 2009 r. nie badano prawidłowości zatrudnienia i kwalifikacji kadry warsztatu oraz prawidłowości realizacji planu działalności warsztatu i indywidualnych programów rehabilitacji, pomimo iż zakres tych kontroli przewidywał takie badanie;
- żadna z trzech przeprowadzonych kontroli nie wskazała na fakt pominięcia zapisu o obowiązku zamieszczenia wymagań kwalifikacyjnych pracowników warsztatu, określonego w § 5 ust. 2 pkt 4 ww. rozporządzenia, w umowach zawartych w dniach 23 kwietnia 2007 r. i 25 maja 2007 r. pomiędzy Zarządem Powiatu Opatowskiego a Domem Pomocy Społecznej w Zochcinku na dofinansowanie kosztów działalności WTZ ze środków *PRFON* i budżetu Powiatu Opatowskiego;
- kontrole nie obejmowały swym zakresem prawidłowości wywiązywania się przez radę programową WTZ, z obowiązku dokonywania rocznych ocen realizacji indywidualnych programów rehabilitacji uczestników warsztatu oraz nieprzeprowadzaniu kompleksowych ocen realizacji indywidualnego programu rehabilitacji.

4. W ocenie NIK, opinie wyrażone przez *Centrum* do składanych przez DPS rocznych *Sprawozdań z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków finansowych WTZ* i przedkładane Zarządowi Powiatu Opatowskiego, nie mogły stanowić, w okresie objętym kontrolą, podstawy do dokonywania przez powiat corocznej oceny działalności warsztatu, zgodnie z § 21 ust. 3 rozporządzenia w sprawie warsztatów terapii zajęciowej, gdyż

ograniczały się do opinii o wykonaniu przez *WTZ* planu dochodów i wydatków, z pominięciem działalności rehabilitacyjnej.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o

- 1) zapewnienie funkcjonowania kontroli zarządczej, spełniającej standardy, określone w komunikacie Nr 23 Ministra Finansów w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych, w tym uwzględniającej opracowanie i stosowanie procedur w zakresie właściwego funkcjonowania nadzoru *Centrum* nad działalnością *WTZ*, m.in. poprzez uwzględnianie w prowadzonych przez *Centrum* kontrolach działalności *WTZ*, pełnego zakresu kontroli określonego w § 22 w ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie warsztatów terapii zajęciowej;
- 2) wyrażanie opinii o prowadzonej przez *WTZ przy DPS w Zochcinku* działalności rehabilitacyjnej, w ramach opiniowania rocznego *Sprawozdania z działalności warsztatu*.

* * *

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Kierownik w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Kierownik prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.